

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Seimo
kontrolierių įstaigai

2017-02-01 Nr. (10.2.2.3-411)10-912
į 2016-12-09 Nr. 4D-2016/2-1288/3D-3434

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijai

DĖL PAŽY MOS IR SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJŲ

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2016 m. gruodžio 8 d. pažyma Nr. 4D-2016/2-1288 „Dėl J skundo prieš Plungės rajono savivaldybės administraciją“ (toliau – Pažyma) ir, atsižvelgdama į Pažymos 24.2 papunktyje nurodytą Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus rekomendaciją, teikia nuomonę dėl Pažymos 6.2.4 papunktyje nurodyto Plungės rajono savivaldybės teiginio, pagal kurį „triukšmo valdymui trūksta teisinio reglamentavimo, be to, triukšmo prevenciją turėtų vykdyti, mūsų supratimu, specializuotos įstaigos ar įmonės“.

Triukšmo valdymo reglamentavimas apima daug sričių, tačiau atsižvelgdami į Pažymoje nagrinėjamą atvejį teikiame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuomonę dėl triukšmo kontrolės ir su ja susijusių aspektų.

Triukšmo kontrolė tiesiogiai susijusi su viešojo administravimo teisiniu reguliavimu. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatas, viešojo administravimo subjektų sistemą sudaro valstybinio administravimo subjektai ir savivaldybių administravimo subjektai. Pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 22 straipsnio 3 dalies nuostatas, „triukšmo kontrolę atlieka šio įstatymo ir kitų teisės aktų įgalios valstybės ir savivaldybių institucijos“.

Pagal naujojo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 589 straipsnio nuostatas, savivaldybių administracijų pareigūnai tiria administracinius nusižengimus ir surašo protokolus dėl ANK 48 straipsnio pažeidimo (dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymo ar pažeidimo).

Pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 6 straipsnio 1 punkto nuostatas, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija „įgalioja pavaldžias viešojo administravimo institucijas teisės aktų nustatyta tvarka visą parą atlikti triukšmo kontrolę gyvenamuosiuose pastatuose, privačiose valdose ir viešosiose vietose, t. y. miestų, gyvenviečių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose bei kitose viešose vietose ir bendro naudojimo pastatuose, baruose, diskotekose, kavinėse, pramoginiuose renginiuose“. Pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavesta įgalioti atitinkamas valstybės institucijas atlikti triukšmo kontrolę.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriaybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 222 „Dėl Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ 2 punkto nuostatomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė įgaliojo Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją

pagal kompetenciją vykdyti valstybinę triukšmo kontrolę (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija įgaliota tiesiogiai pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 6 straipsnį).

Triukšmo kontrolę vykdančios institucijos detaliau nurodytos naujajame ANK. Pagal ANK 589 straipsnio nuostatas, administracinius nusižengimus dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymo ar pažeidimo (dėl ANK 48 straipsnio pažeidimo) tiria ir protokolus surašo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos įstaigos pareigūnai (dėl ANK 48 straipsnio 1, 2 dalyse nurodytų nusižengimų), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų pareigūnai (dėl ANK 48 straipsnio 1, 2 dalyse nurodytų nusižengimų), aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos rezervatų direktorių bei saugomų teritorijų valstybinio valdymo ir kontrolės įstaigų, kitų institucijų, kurių pareigūnams įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka suteikti įgaliojimai atlikti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, pareigūnai (dėl ANK 48 straipsnio 1, 2 dalyse nurodytų nusižengimų), Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnai (dėl ANK 48 straipsnio 1, 2 dalyse nurodytų nusižengimų), policijos pareigūnai ir savivaldybių administracijų pareigūnai.

Pagal ANK 589 straipsnio nuostatas, administracinius nusižengimus dėl viešosios rimties trikdymo (dėl ANK 488 straipsnio pažeidimo) tiria ir protokolus surašo policijos ir savivaldybių administracijų pareigūnai.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, pirmiau nurodytos teisės aktų nuostatos tinkamai nustato atitinkamų valstybės institucijų ir savivaldybių kompetenciją triukšmo valdymo (įskaitant ir triukšmo kontrolę) srityje pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatyme ir kituose teisės aktuose joms nustatytas su triukšmo valdymu susijusias funkcijas, teises ir pareigas. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, už triukšmo valdymą atsakingų institucijų institucinė sąranga atitinka institucijoms suteiktas teises ir pareigas priimti sprendimus, kurie daro įtaką akustinei aplinkai esamoje arba planuojamoje gyvenamojoje aplinkoje (pavyzdžiui, leidimą išdavusi institucija turėtų prižiūrėti, ar laikomasi leidimui išduoti nustatytų sąlygų, prižiūrėti, ar suderinti ir patvirtinti teritorijų planavimo sprendiniai sudaro sąlygas formuoti sveikai gyvenamajai aplinkai, prižiūrėti, ar pritarus patalpų naudojimo paskirties pakeitimui nebus pažeidžiami trečiųjų asmenų interesai ir nepablogintos gyvenimo sąlygos artimojoje gyvenamojoje aplinkoje ir pan.).

Iš Pažymoje pateiktos informacijos neatsiskleidžia Plungės rajono savivaldybės teiginio, pagal kurį „triukšmo valdymui trūksta teisinio reglamentavimo“, priežastis, motyvai ar argumentai, todėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija negali pateikti detalesnės nuomonės dėl savivaldybės nurodyto triukšmo valdymo teisinio reglamentavimo trūkumo.

Dėl Plungės rajono savivaldybės keliamų triukšmo matavimų klausimų informuojame, kad pagal Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 22 straipsnio 2 dalies nuostatas, triukšmo matavimai atliekami standartizacijos norminių dokumentų nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, įstatyme nustatyti triukšmo matavimo atlikimo pagal standartus reikalavimai yra skirti užtikrinti atsakingų pareigūnų priimamų sprendimų pagrįstumą konkrečiais triukšmo kontrolės atlikimo atvejais. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo reikalavimus, atitinkamuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro valdymo srities teisės aktuose pateiktos išskirtinės nuorodos į specialius Lietuvos ar tarptautinius standartus, pagal kuriuos turi būti atliekami triukšmo matavimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Lietuvos standartai ir kiti leidiniai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose pateikta išskirtinė nuoroda į standartus ir kitus leidinius. Pagal Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostatas, reglamentuojamoje veiklos srityje atitikties įvertinimą atlieka paskelbtosios, akredituotos ar kitos teisės aktų nustatyta tvarka tam įgaliotos sertifikavimo ir kontrolės įstaigos bei bandymų laboratorijos.

Taigi triukšmo matavimų operatyvumą ir matavimų atlikimo užsakymų išlaidas lemia teisės aktuose nustatyti triukšmo matavimų kokybės reikalavimai, kurie taip pat daro įtaką ir galimybei matuoti atitinkamų triukšmo šaltinių tipų triukšmą (pavyzdžiui, laikantis Lietuvos standartų

reikalavimų gyvūnų ar žmonių buitinės veiklos triukšmas negali būti matuojamas, nes dėl triukšmo pobūdžio tokie matavimai būtų nereprezentatyvūs, neobjektyvūs ir nepatikimi).

Triukšmo matavimų atlikimo operatyvumo problemos susijusios su matavimo paslaugas teikiančių laboratorijų galimybėmis, o ne su triukšmo valdymo teisinio reglamentavimo trūkumu.

Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pavaldžiose įstaigose vykdančią valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos kreipiasi (teikia užsakymą) į atitinkamiems matavimams akredituotą Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros laboratoriją. Valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės, kurios metu reikia atlikti triukšmo matavimus, procedūros planuojamos iš anksto atsižvelgiant į Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos galimybes ir užimtumą.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, Plungės rajono savivaldybės keliama klausimai dėl triukšmo matavimo atlikimo yra susiję ne su triukšmo valdymo teisinio reglamentavimo trūkumu, o su savivaldybės administracijos darbo ir asignavimų administravimu.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies nuostatas, savivaldybės administracijos direktorius organizuoja savivaldybės administracijos darbą, tvirtina savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir savivaldybės administracijos filialų – seniūnijų veiklos nuostatus, tvirtina savivaldybės administracijos, seniūnijų metinius veiklos planus ir kitus strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimą detalizuojančius dokumentus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje, administruoja asignavimus, savivaldybės tarybos skirtus savivaldybės administracijai, savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja savivaldybės turta, įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas ir iš jų atleidžia savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir kitus savivaldybės administracijos darbuotojus, atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatymo ir savivaldybės tarybos jam priskirtas personalo valdymo funkcijas.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 35 punkto nuostatas, savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija.

Informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti juos pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams, kuriems galimybė biudžeto lėšas gauti numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos, teikiamos Lietuvai, administravimo tvarką, programoms vykdyti.

Atsižvelgdama į nurodytas teisės aktų nuostatas, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija negali skirti lėšų savivaldybėms papildomiems etatams įsteigi, triukšmo matavimo ar modeliavimo programinei įrangai įsigyti ar kompensuoti laboratorijose užsakytų triukšmo matavimo paslaugų įsigijimo išlaidas.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga